

**HIRVENHAUKKUKOKEEN JA
HIRVIKOIRIEN JÄLJESTÄMISKOKEEN
SÄÄNNÖT JA OHJEET**

Sisällysluettelo

Hirvenhaukkukokeen säännöt

Hirvenhaukkukokeen arvostelu- ja tulkintaohjeet
Rastitus

Palkintotuomarin toimintaohje

Oppaan toimintaohje

Koiranohjaajan toimintaohje

Koetoimikunnan ja vastaavan
koetoimitsijan toimintaohje

Hirvenhaukkukokeiden ylituomarin toimintaohje

Hirvikoirien jäljestämiskokeen koeohje

Liitteet

Kennelpiirien numerointi

Palkinto-, arvostelu- ja ylituomareiden koulutus
ja pätevyminen sekä toiminta

Rotukoodit

Kennelliiton yleinen jääviyssääntö

HIRVENHAUKKUKOKEEN SÄÄNNÖT

Hyväksytty Kennelliiton valtuustossa 27.5.2012.

Voimassa 1.8.2012

1. KOKEEN TARKOITUS

Hirvenhaukkukokeiden tarkoituksena on saada selville koirien hirvenmetsästysominaisuudet jalostusta varten, pitää hirvenmetsästys korkeatasoisena koiraurheiluna, kehittää sen harrastajia ja heidän yhteistoimintaansa sekä tarjota kilpailumahdollisuus näiden sääntöjen pohjalta.

2. KOKEEN LUONNE

Hirvenhaukkukokeet ovat joko:

1. Yleisiä
2. Yhdistysten jäsenten välisiä kokeita ja kilpailuja
3. Kansainvälisiä kokeita.
4. Kokeita ja kilpailuja, joista määrätään erillisellä Kennelliiton vahvistamalla säännöllä tai ohjeella.

3. OSALLISTUMISOIKEUS JA SEN RAJOITTAMINEN

Hirvenhaukkukokeisiin saavat osallistua SHHJ:n, SLJ:n ja SPJ:n alaiset rodut, joilla kaikilla on samat koetulosvaatimukset HIRV käyttövalionarvoon.

Osallistuvien koirien on täytettävä Kennelliiton rekisteröinti-, tunnistusmerkintä- ja rokotusvaatimukset

- koiran ikä vähintään yhdeksän kuukautta

Kokeeseen ei saa osallistua:

- sairas koira
- 30 vuorokautta ennen arvioitua penikoimista ja alle 42 vuorokautta penikoimisen jälkeen
- koira joka ei täytä Kennelliiton antidopingsäännön vaatimuksia
- muut mahdolliset koesääntökohtaiset kiellot

Kokeen järjestäjällä on oikeus rajoittaa osallistuvien koirien lukumäärää kulloinkin voimassa olevien ohjeiden mukaisesti.

Vastaava koetoimitsija ja ylituomari tarkastavat koiran osallistumisoikeuden.

4. JÄÄVIYDET

Kulloinkin voimassa oleva Kennelliiton yleinen sääntö.

5. JÄRJESTÄMISLUVAN MYÖNTÄMINEN

Näitä sääntöjä noudatetaan FCI:n, Kennelliiton ja kennelpiirien, myöntämissä hirvenhaukkukokeissa.

FCI myöntää kansainväliset kokeet. Kennelliitto myöntää valtakunnalliset mestaruuskilpailut, niiden valintakokeet ja maaottelut. Kennelpiirit myöntävät yleiset ja jäsentenväliset kokeet.

6. KOKEEN ANOMINEN

6.1 Kokeen anoja ja järjestelyvastaava

Kokeen järjestämisluvan anoo järjestävä yhdistys, jonka pitää olla Kennelliiton jäsen, tai kennelpiiri.

Kokeen järjestelyistä huolehtii järjestävä yhdistys.

6.2 Anomisen määräaika

Koe on anottava Kennelliiton kulloinkin määräämänä aikana.

6.3 Anomuksen sisältö

Koehanomuksessa on mainittava järjestävä yhdistys, kokeen laji ja luonne, osanottorajoitukset, koeaika ja -paikka, osanottomaksu sekä kenelle ja mihin mennessä ilmoittautuminen ja osanottomaksu suoritetaan, tehtävään lupautunut ylituomari ja hänen varamiehensä sekä vastaava koetoimitsija.

6.4 Anomus osoitetaan

Anomus osoitetaan aina sen kennelpiirin hallitukselle, jonka alueella koe järjestetään.

6.5 Kokeesta ilmoittaminen/tiedottaminen

Kennelpiirit toimittavat myöntämistään kokeista tiedot Kennelliitolle julkaistaviksi.

7. YLEINEN KOKEEN SIIRTO TAI PERUUTUS

Kulloinkin voimassa oleva Kennelliiton yleinen sääntö.

8. YLITUOMARI JA HÄNEN VARAMIEHENSÄ

Ylituomarin on oltava Kennelliiton hyväksymä hirvenhaukkukokeen ylituomari, jolla on voimassa oleva arvosteluoikeus. Ulkomaalaisten tuomareiden tuomarioikeudet on tarkistettava.

Ylituomarin on oltava Kennelliiton ja SHHJ:n, SLJ:n tai SPJ:n jäsen.

9. PALKINTOTUOMARIT

Palkintotuomareiden on oltava päteviä hirvenhaukkukokeen palkintotuomareita, joilla on voimassa oleva arvosteluoikeus, myös ulkomaiset tuomarit; tarkistettava

Ryhmätuomarin on oltava Kennelliiton tai rotujärjestön jäsen. Tuomariryhmän toisen tuomarin on oltava Kennelliiton tai sen jäsenyhdistyksen jäsen.

Toisena tuomarina voi toimia myös tuomariharjoittelija. Koekauden kestävissä hirvenhaukkukokeissa voi tuomarina toimia yksinkin hirvenhaukkukokeiden ylituomari, jolla on voimassa oleva arvosteluoikeus.

10. ILMOITTAUTUMINEN KOKEESEEN JA SIITÄ POIS JÄÄMINEN

10.1. Ilmoittautuminen

Kokeisiin ilmoittaudutaan järjestäjän määräämällä tavalla.

10.2. Poisjääminen

Ilman pätevää syytä osanottomaksua ei palauteta; päteväksi syyksi katsotaan koiran tai sen omistajan/ohjaajan sairaus tai Kennelliiton lämpötilasuosituksista poikkeaminen.

Poisjäämisestä on ilmoitettava kokeen järjestäjälle ennen kokeen alkua.

11. ARVOSTELU

Arvosteluperusteet määritellään näiden sääntöjen liitteenä olevissa arvostelu- ja tulkintaohjeissa.

12. KOELUOKAT JA KÄSITTEET

12.1 Koeluokat

Hirvenhaukkukoe on yksiluokkainen yksipäiväinen koe, josta käytetään lyhennettä HIRV.

12.2 Koekauden kestävät hirvenhaukkukokeet

Koekauden kestävien hirvenhaukkukokeiden yksityiskohtaiset erillisohjeet on tarkemmin määritelty näihin sääntöihin liittyvissä ohjeissa.

12.3 Suoritukseen liittyviä käsitteitä

Määritellään alla olevat käsitteet ja niihin liittyvät seuraamukset ja kuka tekee päätökset

Luopui

- koiran omistaja/ohjaaja luopuu kesken kokeen
- arvostellaan, kirjataan ja pisteytetään
- lopputulos ja loppupisteet 0

Keskeytetty

- tuomari keskeyttää koesuorituksen
- arvostellaan normaalisti, koira saa pisteet ja lopputuloksen

Suljettu

- koira suljetaan kokeesta
- arvostellaan, kirjataan ja pisteytetään
- lopputulos ja loppupisteet 0

Hylätty

- koiran suoritus hylätään tuomarin toimesta kokeessa
- ei arvostella
- lopputulos ja loppupisteet 0

13. KOIRAN LOUKKAANTUMINEN

Koiran loukkaantuessa on sen koesuoritus keskeytettävä. Palkintotuomari päättää keskeyttämisestä. Ennen keskeyttämistä suoritettu arvostelu jää voimaan.

14.VASTUUKYSYMYKSET

Koiranomistaja vastaa koiran aiheuttamista tai sille aiheutuneista vahingoista.

15. KOKEEN ARVOSTELUPERUSTEET

Pisteet:

1. Haku	0 - 10 x 1,5	= 15
2. Löytötehokkuus	0 - 10 x 1	= 10
3. Löytöhaukku	0 - 10 x 1,5	= 15
4. Haukkutyöskentelyn laatu	0 - 10 x 1,5	= 15
5. Seuraaminen	0 - 10 x 1	= 10
6. Pysäyttäminen	0 - 10 x 1	= 10
7. Haukkuaika	0 - 10 x 0,5	= 5
8. Haukun kuuluvuus	0 - 10 x 0,5	= 5
9. Haukun tiheys ja peittävyys	0 - 10 x 0,5	= 5
10. Tottelevaisuus ja yhteistyö	0 - 10 x 1	= 10
Pisteet yhteensä		100

Koiran virheellinen toiminta kirjataan koirakohtaiseen pöytäkirjaan.

Lopputuloks on pisteiden yhteissumma.

Palkintosijat

Ensimmäisen palkinnon koira saa 70 pisteellä, toisen palkinnon 60 pisteellä ja kolmannen palkinnon 50 pisteellä.

Kokeessa jaetaan niin monta ensimmäistä, toista ja kolmatta palkintoa kuin tulokset oikeuttavat.

Kokeen tulos on vahvistettu, kun kaikki kokeeseen ilmoitetut koirat on koeteltu, koepöytäkirja allekirjoitettu ja kokeen tulokset julkistettu.

Yksityiskohtaiset arvosteluperusteet määritellään arvosteluohjeissa.

16. KOKEIDEN TULOKSET

16.1 Tulosten tarkastus

Kokeen sihteeri tarkastaa kaikki laskelmat ja huolehtii tulosten merkitsemisestä Kennelliiton koepöytäkirjalomakkeelle sekä koirakohtaisille lomakkeille ja jättää ne viipymättä ylituomarin tarkastettaviksi. Ylituomarin vahvistaa/varmentaa tulokset.

16.2 Tulosten lähettäminen

Koetoimikunnan on lähetettävä ylituomarin tarkastamat ja vahvistamat koepöytäkirjat sekä koirakohtaiset pöytäkirjat viikon kuluessa kokeen päättymisestä koeluvan myöntäjälle.

17. MUUTOKSET SÄÄNTÖIHIN

Rotujärjestöjen yleisten kokousten hyväksymät ja esittämät sääntömuutokset hyväksyy ja vahvistaa Kennelliiton valtuusto. Näihin sääntöihin liittyvät ohjeet hyväksyy Kennelliitto rotujärjestöjen hallitusten esityksestä.

18. VALITUKSET JA ERIMIELISYYDET

Kulloinkin voimassa oleva Kennelliiton yleinen sääntö.

19. KENNELLIITON HALLITUS VOI PAKOTTAVISTA SYISTÄ RAJOITTA A KOKEISIIN JA KILPAILUIHIN OSALLISTUMISTA TAI ANTAA MUITA NIIDEN TOIMEENPANO A KOSKEVIA ERIKOISMÄÄRÄYKSIÄ.

Sääntöjen liitteenä Kennelliiton yleisiä kokeita ja kilpailuja koskevat säännöt ja ohjeet.

HIRVENHAUKKUKOKEEN ARVOSTELU- JA TULKINTAOHJEET

Hyväksytty Kennelliitossa 12.4.2012.

Voimassa 1.8.2012 alkaen

YLEISTÄ

Koirat arvostellaan kokeessa pelkästään sen perusteella, mitä palkintotuomarit ovat kokeen aikana varmuudella todenneet.

Lyhin kirjattava matka on 0,1 km ja lyhin kirjattava aika on 1 min.

Vajaan työskentelyajan selvitys on merkittävä huomautuksiin.

Tasatuloksen sattuessa paremmuus ratkaistaan seuraavasti:

1. pidempi työskentelyaika
2. pidempi haukkuaika
3. kokonaisvaikutelma

Arvosteluasteikko:

Erinomainen	9-10	p.
Erittäin hyvä	7-8	p.
Hyvä	5-6	p.
Tyydyttävä	3-4	p.
Heikko	1-2	p.
Erittäin heikko	0	p.
Ei voida arvostella (-)	-	p.

Pisteytys:

	Arvosteluperuste	kerroin	Pisteet
1	Haku	1,5	0-10
2	Löytötehokkuus	1,0	0-10
3	Löytöhaukku	1,5	0-10
4	Haukkutyöskentelyn laatu	1,5	0-10
5	Seuraaminen	1,0	0-10
6	Pysäyttäminen	1,0	0-10
7	Haukkuaika	0,5	0-10
8	Haukun kuuluvuus	0,5	0-10
9	Haukun tiheys ja peittävyys	0,5	0-10
10	Yhteistyöhalukkuus ja tottelevaisuus	1,0	0-10

Olosuhteiden huomiointi

Arvosteluohjeet on kirjoitettu normaaleja, hyviä koeolosuhteita varten. Mikäli olosuhteet ovat vaikeat (esim. rankkasade, myrskytuuli, vaikeat maasto-olosuhteet tai paksu lumipeite), antaa ylituomari puhuttelussaan lisäohjeet arvostelua varten.

Koe-erän muodostaa

- hakuaika (enintään 360 min)
- työskentelyaika (enintään 300 min) ja
- koiran kytkeminen/kytkemisyritys (niin pian kuin koiranohjaajalla on mahdollisuus yrittää kutsua koiraa)

Hakuaika

- enintään 6 tuntia; jos koira ei hae lainkaan, koe lopetetaan 60 minuutin kuluttua
- hakuaika alkaa ensimmäisestä irtilaskusta
- hakua testataan mahdollisuuksien mukaan uudelleen työskentelyn jälkeen mikäli tuomarilla ei ole mahdollisuutta arvostella hakua riittävästi ennen löytöä (ensimmäisen lenkin löytö)

Työskentelyaika (enintään 300 min)

Työskentelyaika alkaa siitä hetkestä kun koira löytää ensimmäisen hirven.

Työskentelyajaksi lasketaan aika, jolloin

- koira haukkuu hirveä (siirtyvä tai kiinteä haukku)
- koira seuraa hirveä karkon tapahduttua tai koira ottaa yhteyttä ja palaa takaisin työskentelyyn (yhteydenotto)

Työskentelyaika katkeaa, kun

- koira tulee takaisin karkkoavan hirven perästä/hirveltä eikä jatka työskentelyä
- todetaan koiran lopettaneen hirvityöskentelyn ja koira hakeutuu piholle, tielle, autolle jne. (voidaan myös todeta paikantimen avulla)
- koira jää ryhmän luo eikä palaa välittömästi hirvityöskentelyyn

Työskentelyaika loppuu viimeistään silloin kun 300 min on kulunut ensimmäisestä löydöstä.

Työskentelyaika loppuu viimeistään 120 min pimeän tulon jälkeen

- pimeällä tarkoitetaan tilannetta, että maastokorttia ei voi täyttää ilman keinovaloa
- ampumatilaisuutta ei voi ottaa pimeässä

Erän jälkeen tapahtuva koiran kytkeminen/kytkemisyritys

- ryhmän on pyrittävä kytkemään koira mahdollisimman pian erän jälkeen
- ellei koiran kytkeminen kutsumalla onnistu kohtuullisen ajan kuluessa (esim. 1 tunti) tulee ryhmän palata koepaikalle ylituomarin ohjeiden mukaan

Löytö

Löytö on tapahtunut kun:

- koira haukkuu hirveä
- koira ja hirvi nähdään lähietäisyydellä toisistaan
- se todetaan paikantimen avulla ja löydön tapahtuminen voidaan varmentaa (hirvityöskentely jatkuu, jäljistä jne.)

Palkintotuomarit

Palkintotuomarit arvostelevat koiria kaksijäsenisinä ryhminä, joista toisen ryhmätuomarina toimivan tulee olla kokenut hirvenhaukkukokeiden palkintotuomari.

Molemmat tuomarit täyttävät itsenäisesti maastokorttia kokeen kulusta.

Koekauden kestävissä hirvenhaukkukokeissa voi tuomarina toimia yksinkin hirvenhaukkukokeiden ylituomari, jolla on voimassa oleva arvosteluoikeus.

Tuomariharjoittelijat

Koeryhmään voidaan palkintotuomarina toimivien lisäksi sijoittaa 1-2 ylimääräistä palkintotuomariharjoittelijaa, joiden arvostelua ei oteta koiran tuloksessa huomioon.

Koiraohjaaja

Jos koiranomistaja on estynyt osallistumaan kokeeseen, on hänen asetettava sijaansa koiranohjaaja, joka katsotaan hänen valtuuttamukseen edustajaksi.

Koemaastot

Kutakin kokeeseen osallistuvaa koiraa kohti on varattava riittävän laaja koemaasto.

Järjestäjän on varmistettava, että kokeeseen on käytettävissä riittävä määrä palkintotuomareita.

Ennen kokeen alkua määrää kokeen ylituomari yhteistoiminnassa koetoimikunnan kanssa kuhunkin maastoon tuomarit, ottaen huomioon heidän maastokelpoisuutensa. Ellei tuomareista kumpikaan tunne maastoa, tulee sinne lisäksi asettaa maasto-opas.

Maastojen arvonta

Maastot arvotaan kaikille koirille. Koemaaston on sijaittava kohtuullisella etäisyydellä keskuspaikasta niin, että ylituomari voi tarvittaessa henkilökohtaisesti valvoa maastokäynnein ryhmien arvostelua ja toimintaa.

Arvotun tuomarin vaihtaminen

Jos arvottu tuomari on jäävi tehtävänsä tai ilmenee muita voittamattomia vaikeuksia, voi ylituomari siirtää tuomareita ryhmästä toiseen arvonnin jälkeenkin.

Koetapahtumien selvitys

Ryhmätuomari on velvollinen selvittämään koiranohjaajalle arvosteluperusteet ja selvitykset koetapahtumista välittömästi maastossa. Koesuorituksen jälkeen ryhmätuomari esittää maastokortit koiranohjaajalle tutustumista ja allekirjoittamista varten.

Ryhmätuomari esittää ryhmän arvostelukortit ja suullisen selostuksen kokeen kulusta sekä arvosteluperusteista ylituomarille. Koiranohjaajalla on oikeus olla läsnä tilaisuudessa, jossa kokeen kulkua selvitetään.

Arvostelun muuttaminen

Ylituomarilla on velvollisuus muuttaa palkintotuomarien antamaa arvostelua neuvoteltuaan perusteista ensin palkintotuomarien kanssa, jos arvostelu ei ole oikeassa suhteessa koiran suoritukseen.

Palkintotuomarien ja ylituomarin on allekirjoituksellaan vahvistettava koepöytäkirjat.

Hylkääminen

Koiran koesuoritus voidaan hylätä, jos

- koiranohjaaja ei noudata sääntöjä tai yli-/palkintotuomarin antamia ohjeita
- koira ei täytä osallistumiseen yleisiä ohjeita ja vaatimuksia (esim. rokotukset)

Keskeyttäminen

Arvostelu voidaan keskeyttää, jos

- koira joutuu ilmeisesti hengenvaaraan
- hirvi ammutaan
- hirvi siirtyy sellaiselle alueelle, mihin ei ole lupa mennä
- on kyseessä joku muu vakavasti häiritsevä syy

Sulkeminen

Koira suljetaan pois kokeesta,

- jos se kokeen aikana tottelemattomuudellaan häiritsee kokeen kulkua tai on haluton työskentelemään näkyvissä olevilla hirvillä
- jos koira kokeen aikana tavataan raatelemasta hirvieläintä
- kun koiranohjaaja rikkoo tahallisesti sääntöjä tai kytkee koiran ilman palkintotuomarin lupaa tai ei noudata kehotuksesta huolimatta ohjeita ja määräyksiä

Luopuminen

Koiranohjaaja lopettaa kokeen työskentelyaikana.

Huomautuksia ja lisätietoja

Huomautuksia ja lisätietoja -kohtaan merkitään lyhyesti täydentävät tiedot, joilla on erityistä merkitystä kokonaistuloksen muodostumisen kannalta, eivätkä tiedot näy muutoin maastokortista/koirakohtaisesta lomakkeesta.

Tyhjä erä

Tyhjässä erässä (ei löytöä) arvostellaan numerolla:

- haku
- yhteistyöhalukkuus ja tottelevaisuus haun osalta

Ohje paikantimen käytölle arvostelussa:

Pöytäkirjaan merkitään onko paikanninta (GPS, Glonass, tms.) käytetty koiran arvostelussa.

Paikanninta käytettäessä linnuntietä mitatun matkan sijaan matka mitataan koiran kulkemaa reittiä (välipisteitä käyttäen, ei matkalaskurin lukema). Tätä tapaa hyödynnetään kaikissa kohdissa, ellei ko. arvosteluohjeen kohdassa toisin mainita, joissa etäisyydellä on merkitystä arvosteluun..

Tuomari voi käyttää paikanninta varmistaakseen arvostelun kaikissa kohdissa. Tuomari käyttää paikanninta koko kokeen ajan, jos paikanninta päätetään käyttää kokeen alkaessa. Tällöin koiranohjaajan tulee sallia paikantimensa käyttö. Myös koiranohjaaja saa käyttää paikannintaan.

Joissakin kohdissa tieto voidaan mitata tarkasti ja toisissa kohdin paikantimesta saadaan informaatiota tukemaan tuomarin näkemyksiä. Kaikkia matkoja ei tarvitse mitata täsmällisesti. Tuomari voi paikantimen avulla määrittää löydön ja uusintahaukun, jos tapahtuma voidaan varmentaa (esim: kuultava haukku kyseisessä paikassa tai todettava jäljistä ym.).

Arvosteluohjeet mahdollistavat koiran arvostelun ilman, että tuomarilla on mahdollisuutta paikantimen käyttöön. Silloin koe arvostellaan kuten aikaisemminkin ilman paikanninta näiden sääntöjen mukaisesti (kaikki matkan arvioidaan linnuntietä).

Koekauden kestävän hirvenhaukkukokeen järjestämisohje.

Koe kestää koko koekauden 20.8.-31.12.

Kokeen järjestäjänä toimii se kennelpiiri, jonka alueella koe suoritetaan. Kennelpiiri voi siirtää kokeen käytännön järjestelyt esimerkiksi piirinsä alueella toimivalle yhdistykselle. Kokeen myöntää kennelpiiri.

Kokeen järjestäjä voi periä kultakin osallistuvalla koiralla kohtuulliseksi katsottavan osanottomaksun. Osanottomaksun tarkoitus on peittää kokeen järjestelyistä aiheutuvat kulut.

Kokeeseen ilmoitaudutaan arvosteluoikeuden omaavalle kennelpiirin nimeämälle ylituomarille järjestäjän määräämällä tavalla, kuitenkin viimeistään koepäivää edeltävänä päivänä. Ylituomari pitää koeryhmälle ylituomaripuhuttelun ja tarkastaa koiran osallistumisoikeuden viimeistään koepäivää edeltävänä päivänä.

Ilmoittautuminen tehdään sen kennelpiirin nimeämälle ylituomarille, minkä alueella arvostelu aloitetaan.

Kokeen voi vastaanottaa Kennelliiton pätevimä hirvenhaukkukokeen ylituomari, jolla on voimassa oleva arvosteluoikeus.

Kennelpiiri nimeää koekaudelle vastaanottavat ylituomarit.

Koemaaston tulee sijaita sellaisella etäisyydellä ylituomarista, että hänellä on mahdollisuus valvoa koetta.

Ylituomari tarkastaa palkintotuomariryhmän

arvostelukelpoisuuden ja hyväksyy palkintotuomariryhmän.

Arvosteluoikeudet omaava ylituomari voi myös yksin arvostella koiran koko kauden kestävässä hirvenhaukkukokeessa.

Koepäivän päätyttyä ryhmätuomari antaa puhelimitse ylituomarille selvityksen kokeen kulusta.

Jokainen koesuoritus on erillinen koe, josta täytetään sekä koirakohtainen pöytäkirja ja koepöytäkirja.

Kokeen purkutilaisuus pyritään pitämään välittömästi, kuitenkin viimeistään viikon kuluessa suorituksesta. Tulos on voimassa, kun ylituomari on vahvistanut sen. Ylituomarin on lähetettävä tarkastamansa ja vahvistamansa koepöytäkirja sekä koirakohtainen pöytäkirja viikon kuluessa tuloksen vahvistamisesta kennelpiirille.

Koira, joka on saavuttanut Suomen käyttövalionarvoon oikeuttavat koetulokset tai on saavuttanut 2 kertaa HIRV1 tuloksen koekauden kestävästä hirvenhaukkukokeesta, ei enää saa osallistua Koekauden kestävään hirvenhaukkukokeeseen.

Koejärjestäjän tulee huolehtia siitä, että koetulokset julkaistaan.

Tällä järjestämisohjeella täsmennetään hirvenhaukkukokeen sääntöjen 12.2 kohta Koekauden kestävät hirvenhaukkukokeet.

1. HAKU (X 1,5)

Hauulla tarkoitetaan aikaa, jolloin koira on maastossa ja todennäköisesti etsii hirveä.

Yleensä koira tekee useita hakulenkkejä ennenkuin se löytää hirven. Haku arvostellaan hakulenkkiä keskimääräisen keston mukaan. Selvästi poikkeavia hakulenkkejä ei oteta huomioon.

Haku arvostellaan seuraavin perustein:

1. Hakukuvio (pistohaku, lenkkejä eri suuntiin jne)
2. Nopeus
3. Hakulenkkiä pituus (koiran kulkema matka)
4. Pisin etäisyys (ulottuvuus) paikasta missä ryhmällä oli viimeksi kontakti koiraan

Hakua testataan mahdollisuuksien mukaan uudelleen työskentelyn jälkeen, mikäli tuomarilla ei ole mahdollisuutta arvostella hakua riittävästi ennen löytöä.

Uuden haun arvostelussa on huomioitava keli ja hirvityöskentelyyn kulutettu aika

Pitkät arvostelutaulukkoon sopimattomat hakulenkkit antavat enintään 8 pistettä.

Jos koira ei hae, niin koe lopetetaan 60 min kuluttua.

Jos koiran suoritus ei vastaa mitään alla esitetyn taulukon pisteytysohjeita, on käytettävä tuomarin harkintaa. Tälle täytyy löytyä perusteet maastokortista.

Haku pisteytetään seuraavasti:

Hakukuvio on hyvin tehokas, hakulenkit ovat vähintään 2 km, nopeus erinomainen ja suurin etäisyys ryhmästä yli 800 m, tai hakulenkkien kesto yleensä 15-30 minuuttia.	9-10	p
Hakukuvio on tehokas, hakulenkit ovat vähintään 1,5 km, nopeus erittäin hyvä ja suurin etäisyys ryhmästä on yli 600 m, tai hakulenkkien kesto yleensä 10-15 minuuttia.	7-8	p
Hakukuvio ei ole yhtä tehokas, hakulenkit ovat vähintään 1 km, nopeus hyvä ja suurin etäisyys ryhmästä yli 400 m, tai hakulenkkien kesto 5-10 minuuttia.	5-6	p
Hakukuvio tehottomampi, hakulenkit alle 1 km, nopeus välttävä ja suurin etäisyys ryhmästä yli 250 m, tai hakulenkkien kesto 2-5 minuuttia	3-4	p
Hakukuvio tehoton, hakulenkit alle 500 m, nopeus huono ja suurin etäisyys ryhmästä alle 250 m, tai hakulenkkien kesto 0-3 minuuttia	1-2	p
Löytö ensimmäiseltä lenkiltä arvostellaan löytömatkan mukaan seuraavasti: 0-399m/6p, 400-799m/7p, 800m tai enemmän 8p	6-7-8	p
Koira ei hae	0	p

2. LÖYTÖTEHOKKUUS (X 1,0)

Löytötehokkuudella arvioidaan koiran kykyä hyödyntää hakulenkkejä ja aistejaan hirven löytämiseksi. Arvostelussa huomioidaan koiran tehokkuus ja kyky käyttää aistejaan ja ympäristöä hyödyksi. Tyypillisesti erinomaisen löytötehokkuuden omaava koira löytää hirven nopeasti ilmavainulla. Kokenut koira voi löytää hirven jopa vanhalta jäljeltä. Jäljittämistä pitää arvostaa vaikeissa olosuhteissa. Tehokas ja nopea oma-aloitteinen löytö tulee palkita.

Löytötehokkuus arvostellaan suhteessa aikaan ja matkaan ja silloin vertaillaan seuraavia asioita:

- haku-aikaa ja hakulenkkejä
- löytömatka, eli etäisyys paikasta mistä hakulenkki alkoi paikkaan josta hirvi löytyi
- kokonaismatka irtilaskupaikalta löytöpaikkaan
- maasto- ja sääolosuhteet

Ilman paikanninta etäisyydet arvioidaan linnuntietä.

Jos löytö tapahtuu ensimmäisellä hakulenkillä:

- Kiitettävä etäisyys vähintään 800m, oma-aloitteinen ja nopea löytö, antaa 10 pistettä.
- Toteamaton löytö antaa enintään 8 pistettä (voidaan antaa enemmän pisteitä mikäli löytöhaukku voidaan varmentaa paikantimen avulla)

Jos koiralla on useampi löytö, niin löytötehokkuus arvostellaan parhaimman löydön mukaan.

Jos koiran suoritus ei vastaa mitään alla esitetyn taulukon pisteytysohjeita, on käytettävä tuomarin harkintaa. Tälle täytyy löytyä perusteet maastokortista.

Löytötehokkuus pisteytetään seuraavasti:

Kiitettävä/erinomainen löytötehokkuus: Hirvi löytyy nopeasti kun koira on saapunut hirven oleskelualueelle tai on saanut siitä aistihavainnon ja löytömatka on yli 0,8 km	9-10	p
Erittäin hyvä löytötehokkuus: Hirvi löytyy melko nopeasti edellä mainitussa tilanteessa, mutta tehokkuus ei ole kiitettävää tasoa ja löytömatka on yli 0,6 km	7-8	p
Hyvä löytötehokkuus: Hirvi löytyy pidemmän ajan kuluttua vaikka olosuhteet löydölle ovat hyvät	5-6	p
Välttävä löytötehokkuus: Hirvi löytyy pitkän ajan kuluttua huolimatta selvistä merkeistä hirven oleskelusta alueella ja olosuhteet ovat hyvät. Hirvi törmää ryhmään tai seisoo ryhmän näkössä.	3-4	p
Heikko löytötehokkuus: Kuten edellä, mutta ryhmä avustaa merkittävästi koira. Ryhmä kohtaa hirven.	0-2	p
Ei löytöä	-	

3. LÖYTÖHAUKKU (X 1,5)

Löytöhaukulla tarkoitetaan koiran kykyä saada hirvi pysymään löytöpaikalla tai sen välittömässä läheisyydessä.

Jos löytö tapahtuu avoimella paikalla, ei hirven siirtyminen suojaisempaan maastokohtaan alenna pisteitä (500 metriä).

Alle 2 minuutin tauot eivät katkaise löytöhaukkua, jos haukku jatkaa tauon jälkeen samassa paikassa. Jos koiralla on useampia löytöjä, niin pisteet annetaan pisteytetyn keskiarvon mukaan.

Löytöhaukkua pyritään jatkamaan 90 min, mikäli käytettävissä oleva aika ja olosuhteet sen sallivat.

Jos koiran suoritus ei vastaa mitään alla esitetyn taulukon pisteytysohjeita, on käytettävä tuomarin harkintaa. Tälle täytyy löytyä perusteet maastokortista.

Löytöhoukku pisteytetään seuraavasti:

Seisontahoukku vähintään 60 min löytöpaikalla	10	p
Seisontahoukku vähintään 60 min lyhyen siirtymän jälkeen (200–300 m)	9	p
Seisontahoukku löytöpaikalla vähintään 45 min	8	p
Seisontahoukku löytöpaikalla vähintään 30 min	7	p
Seisontahoukku vähintään 30 min lyhyen siirtymän jälkeen (200-500m) tai koira löydetään haukkumasta eikä hirvi jäänyt löytöpaikalle	6	p
Seisontahoukku vähintään 30 min siirtymän jälkeen (0,5-1 km)	5	p
Seisontahoukku vähintään 20 min	4	p
Seisontahoukku löytöpaikalla vähintään 10 min tai pidemmän siirtymän jälkeen (yli 1 km)	3	p
Seisontahoukku löytöpaikalla 1 – 10 min, jonka jälkeen ei haukkuu	2	p
Hirvi pakenee löydöstä, jonka jälkeen ei haukkuu	1	p
Ei löytöä, vaikka alueella hirvi	0	p
Ei löytöä	-	

4. HAUKKUTYÖSKENTELEN LAATU (X 1,5)

Haukkutyöskentelyllä tarkoitetaan sitä osaa työskentelystä, jolloin tuomari kuulee haukun. Mitä enemmän koiralla on haukkutyöskentelyä ja kiinteää seisontahaukkua sitä parempi mahdollisuus on onnistua myös käytännön jahdissa.

Normaaleissa olosuhteissa tulee tuomarin yrittää ampumatilaisuutta 90 min haukkuajan jälkeen, koiranohjaaja päättää yritetäänkö tällöin myös yhteydenottoa. Kutsumisen jälkeen tuomari/koiranohjaaja karkottaa hirven varovasti. Kaksi seuraavaa karkkoa annetaan vasta 30 min haukkuajan jälkeen (uusintahaukun tulisi kestää 30 min).

Ampumatilaisuudella tarkoitetaan tilannetta, jossa tuomari näkee hirven normaaleissa olosuhteissa. Vaativassa maastossa tai vaikeissa olosuhteissa ampumatilaisuuksien määrän vaatimusta lasketaan. Ei ole koiran vika jos tuomarin tai olosuhteiden vuoksi karkko tapahtuu ennen ampumatilaisuutta.

Jos koiran suoritus ei vastaa mitään alla esitetyn taulukon pisteytysohjeita, on käytettävä tuomarin harkintaa. Tälle täytyy löytyä perusteet maastokortista.

Haukkutyöskentelyn laatu pisteytetään seuraavasti:

	TA	KH	P
Tuomarilla on vähintään 3 ampumatilaisuutta sekä vähintään 3 karkkoa	300	200	10
Tuomarilla on vähintään 3 ampumatilaisuutta sekä vähintään 3 karkkoa	270	180	9
Tuomarilla on vähintään 2 ampumatilaisuutta sekä vähintään 2 karkkoa	240	150	8
Tuomarilla on vähintään 2 ampumatilaisuutta sekä vähintään 2 karkkoa	200	120	7
Tuomarilla on vähintään yksi ampumatilaisuus sekä vähintään yksi karkko	120	90	6
Seisontahaukkua vähintään 90 min	-	90	5
Seisontahaukkua vähintään 60 min tai haukku aika vähintään 120 min (siirtyvä haukku mukaanlukien)	-	60(120)	3-4
Seisontahaukkua vähintään 20 min tai haukku aika vähintään 60 min (siirtyvä haukku mukaanlukien)	-	20(60)	1-2
Seisontahaukkua alle 20 min ja haukku aika alle 60 min (siirtyvä haukku mukaanlukien)	-	<20(60)	0
Ei seisontahaukkua			-

5. SEURAAMINEN (X 1,0)

Seuraamishalukkuudella tarkoitetaan sitä, kun koira seuraa pakenevaa hirveä ja yrittää saada siihen uudelleen kontaktin.

Pakenevalla hirvellä tarkoitetaan hirveä:

- jonka ryhmä karkottaa
- joka pakenee välittömästi löydöstä
- joka karkkoo itsestään tai
- joka karkkoo jonkun sivullisen häiriön aiheuttamana

Seuraaminen arvostellaan todetun seuraamismatkan mukaan, ei linnuntietä.

Jos koira voimakkaan karkon jälkeen ottaa yhteyttä ryhmään mutta heti omasta aloitteesta palaa seuraamaan, ei se vaikuta negatiivisesti arvosteluun.

Taulukon minimivaatimukset matkojen osalta tulee täytyä kun suoritus pisteytetään, mutta maasto otetaan arvostelussa huomioon.

Siirtyvä haukku ei ole pakenevan hirven seuraamista.

Ilman paikanninta tehdyssä koesuorituksessa, käytetään taulukossa annettuja aikoja seuraamisen arvostelussa.

Jos seuraaminen keskeytyy johonkin esim. luonnonesteeseen, on tuomarin huomioitava tämä.

Jos koiran suoritus ei vastaa mitään alla esitetyn taulukon pisteytysohjeita, on käytettävä tuomarin harkintaa. Tälle täytyy löytyä perusteet maastokortista.

Seuraaminen laatu pisteytetään seuraavasti:

10 p	Seuraamista yhteensä vähintään 5 km, tai 60 min
9 p	Seuraamista yhteensä vähintään 4 km, tai 50-59 min
8 p	Seuraamista yhteensä vähintään 3 km, tai 40-49 min
7 p	Seuraamista yhteensä vähintään 2,5 km, tai 30-39 min
6 p	Seuraamista yhteensä vähintään 2 km, tai 20-29 min
5 p	Seuraamista yhteensä vähintään 1,5 km, tai 10-19 min
4 p	Seuraamista yhteensä vähintään 1 km, tai 7-9 min
3 p	Seuraamista yhteensä vähintään 0,7 km, tai 5-6 min
2 p	Seuraamista yhteensä vähintään 0,5 km, tai 3-4 min
1 p	Seuraamista vähintään 0,3 km, tai 1-2 min
0 p	Koira ei seuraa pakenevaa hirveä
-	Ei voida arvostella

6. PYSÄYTTÄMINEN (X 1,0)

Pysäyttämällä tarkoitetaan koiran kykyä pysäyttää pakeneva hirvi ja saada siitä uusi kiinteä seisontahaukku (karkon pitää olla vähintään 100m).

Uusintahaukun (kiinteän) tulee kestää vähintään 10 min.

Jotta koiran kykyä pysäyttää pakeneva hirvi testattaisiin riittävästi, tulee ryhmän toistuvasti karkottaa hirvi.

Ensimmäisellä kerralla karkko annetaan varovasti ja riittävän etäältä.

Seuraavilla kerroilla pyritään antamaan voimakkaampi karkko, jotta hirvelle saadaan enemmän vauhtia. Karkon voimakkuus suhteutetaan hirven käyttäytymiseen ensimmäisellä karkolla.

Vähintään 3 kiinteää uusintahaukkua, joista 2 vähintään 30 min	10 p
Vähintään 3 uusintahaukkua, joista 2 kiinteää (yksi 30 min)	9 p
Vähintään 2 kiinteää uusintahaukkua, joista yksi 30 min.	8 p
Vähintään 2 uusintahaukkua, joista 1 kiinteä uusintahaukku (väh. 30 min)	7 p
Vähintään 1 kiinteä uusintahaukku (30 min)	6 p
Yksi uusintahaukku, jossa osa siirtyvää (uusintahaukku 30 min)	5 p
Yksi uusintahaukku 10 - 29 min	4 p
Yksi uusintahaukku alle 10 min	3 p
Todetaan pysäyttämisyriytyksiä	2 p
Koiraa seuraa mutta ei saa uusintahaukkua	1 p
Koira ei seuraan karkosta pakenevaa hirveä	0 p
Ei voida arvostella (ei löytöä)	-

7. HAUKKUAIKA (X 0,5)

Haukkuaikaan lasketaan sekä kiinteä että siirtyvä haukku minuutin tarkkuudella.

Alle kahden minuutin (2 min) tauot lasketaan haukkuaikaan.

Useamman löydön tapahtuessa lasketaan haukkuajat yhteen.

Haukkutyöskentelyllä tarkoitetaan sitä osaa työskentelystä, jolloin tuomari kuulee haukun.

Haukkuaika pisteytetään alla olevan taulukon mukaisesti. Jos yhteenlaskettu haukkuaika alittaa 20 min, annetaan 0 pistettä.

HA vähintään min. pisteet

20	1
40	2
60	3
80	4
100	5
120	6
140	7
160	8
180	9
200	10

8. HAUKUN KUULUVUUS (X 0,5)

Kuuluvuuden arvostelussa otetaan huomioon sää, tuuli, lumi ja maasto-olosuhteet.

Alla oleva pisteytysohje koskee normaaleja olosuhteita.

Haukun kuuluvuutta tulee testata riittävästi.

Haukun kuuluvuus arvostellan seuraavasti:

Erinomainen kuuluvuus	9-10 p
Erittäin hyvä kuuluvuus	7-8 p
Hyvä kuuluvuus	5-6 p
Tyydyttävä kuuluvuus	3-4 p
Heikko kuuluvuus	1-2 p
Haukkuaika alle 20 min	0 p
Ei voida arvostella.	-

9. HAUKUN TIHEYS JA PEITTÄVYYS (X 0,5)

Tavoitteena on mitata haukun tiheys ja miten tasaisesti sekä peittävästi koira haukkuu ilman taukoja.

Tasaisuus on yhtä tärkeä kuin tiheys ja sille tulee antaa sama painoarvo arvostelussa.

Haukun tiheydellä tarkoitetaan haukahdusten lukumäärää minuutissa.

Haukun peittävyydellä tarkoitetaan sitä, että haukku on tasaista ilman jaksottaisuutta.

Haukahdusten lukumäärä lasketaan täyden minuutin ajalta ja laskeminen toistetaan useita kertoja koeaikana. Pisteytys annetaan keskiarvon mukaan.

Jos koiran suoritus ei vastaa mitään alla esitetyn taulukon pisteytysohjeita, on käytettävä tuomarin harkintaa. Tälle täytyy löytyä perusteet maastokortista.

Haukun tiheyttä ja peittävyyttä tulee testata riittävästi.

Haukkutiheys yli 75 hauk/min, haukku tasaista ilman taukoja	10 p
Haukkutiheys 70 - 75 hauk/min, haukku tasaista ilman taukoja	9 p
Haukkutiheys 60 - 75 hauk/min, hieman jaksottaisuutta	7-8 p
Haukkutiheys 50 - 60 hauk/min, lyhyitä taukoja	5-6 p
Haukkutiheys 40 - 50 hauk/min, häiritseviä taukoja	3-4 p
Haukkutiheys 20 - 40 hauk/min, tai pitkiä taukoja	2 p
Haukkutiheys alle 20 hauk/min	1 p
Haukkuaika alle 20 min	0 p
Ei voida arvostella.	-

10. TOTTELEVAISUUS JA YHTEISTYÖ (X 1,0)

Tavoitteena on arvostella koiran kykyä totella ohjaajan komentoja ja halua pitää yhteyttä ohjaajaan.

Tottelevaisuutta testaan

1. haun aikana (0-2p)
2. työskentelyn aikana (0-5p) sekä
3. välittömästi työskentelyajan päätyttyä (0-3p).

10 p suorituksessa ei sallita yhtään epäonnistunutta kutsua. Kutsuminen ei saa tapahtua haukkutyöskentelyssä ennen 90 min haukkuaikaa.

Jos työskentelyaika on alle 200 min tai koira ottaa oma-aloitteisesti yhteyttä enemmän kuin 2 kertaa niin annetaan enintään 6p. Oma-aloitteiseksi yhteydenotoksi ei lasketa tilannetta missä ryhmä yrittää ampumatilaisuutta koiran ollessa tietoinen ryhmästä tai kun hirvi on näkösällä.

Jos koiran suoritus ei vastaa mitään alla esitetyn taulukon pisteytysohjeita, on käytettävä tuomarin harkintaa. Tälle täytyy löytyä perusteet maastokortista.

Jos koira toistuvasti jättää ryhmän hakeutumalla pihoille, autolle tms. niin vähennetään 2 pistettä.

Haku	0-2 p	
Koira voidaan kytkeä		2 p
Löytö ensimmäiseltä lenkiltä		1 p
Koira ei voitu kytkeä		0 p
Hirvityöskentelyn aikana		
Hirvityöskentelyn aikana	0-5 p	
Koira voidaan kytkeä seisontahaukusta ja se tulee heti kutsusta. Testataan kaksi kertaa, joista ensimmäinen ennen 150 min työskentelyaika ja työskentely jatkuu yhteydenoton jälkeen.		5 p
Koira voidaan kytkeä seisontahaukusta kerran ja työskentely jatkuu yhteydenoton jälkeen.		4 p
Kutsuttaessa koira tulee epäröinnin jälkeen ja työskentely jatkuu yhteydenoton jälkeen.		3 p
Koira saadaan kytkettyä toistuvien yritysten jälkeen ja työskentely jatkuu yhteydenoton jälkeen, tai koira palaa pakenevan hirven perästä		2 p
Koira työskentelee täyden työskentelyajan mutta ei ole kytkettävissä		1 p
Koira ei ole kytkettävissä eikä työskentele täyttä työskentelyaika		0 p
Koe-erän lopussa		
Koe-erän lopussa	0-3 p	
Koira kutsutaan seisontahaukusta erän jälkeen		3 p
Koira kytketään hirvityöskentelystä erän jälkeen		2 p
Koira haukkuu seisontahaukkua erän jälkeen, mutta ei ole kytkettävissä		1 p
Koira ei ole kytkettävissä, tai koira noudetaan		0 p
Ei voida arvostella		-

KOIRAKOHTAISEN KOEPÖYTÄKIRJAN TÄYTTÖOHJE

Kokeen järjestäjä

- järjestävän yhdistyksen rekisteröity nimi

Koepaikka:

- koeluvassa mainittu kokeen järjestämiskunta

Koemaaston paikkakunta:

- kunta, jonka alueella koiralle arvottu maasto sijaitsee

Aika:

- koepäivä

Koiran nimi, rekisterinumero ja syntymäaika

- rekisterikirjasta täydellisenä

Rotukoodi:

- rodulle vahvistettu koodi ja sukupuoli (esim. 242/2)

Rokotukset:

- tarkistettava rekisterikirjasta tai rokotustodistuksista rokotuspäivämäärä ja rokotusten voimassaolo, tarkistus merkitään tehdyksi rastittamalla

Tunnistusmerkintä:

- tarkistettava kaikilta koirilta rekisterikirjasta, tarkistus merkitään tehdyksi rastittamalla (lisäksi tarkistus koirasta kennelliiton ohjeiden mukaan)

Koiran emän nimi ja rekisterinumero:

- rekisterikirjan mukaiset tiedot rekisterinumeroineen

Omistajan nimi:

- omistajan nimi tai omistajien nimet

Kotipaikka:

- koiranomistajan kotikunta

Lähiosoite ja postinumero ja -toimipaikka:

- tarkka postiosoite ja postitoimipaikka postinumeroineen

Yhteenveto koetapahtumista:

A Hakemaan:

Se kellonaika, jolloin koira päästettiin hakemaan.

B Hirvi löytyi klo:

Se kellonaika, jolloin tuomariryhmä totesi koiran löytäneen hirven.

C Haku aika:

Se aika minuuteissa, jonka koira käytti hakuun irtilaskun ja hirven löytymisen välillä.

D Haun aikana kuljettu matka:

Ryhmän kulkema matka (jalkautuminen) kilometreinä irtilaskun ja hirven löytymisen välillä.

E Löytömatka/etäisyys ryhmästä km:

Löytömatka on koiran kulkema matka löytölenkillä tai jos paikannin ei käytössä, niin löytömatka on todettu löytöpaikan etäisyys tuomariryhmästä löytöhetkellä. Lisäksi merkitään aina etäisyys ryhmästä löytöhetkellä (esim. 1,5 / 0,8 tai 0,8 / 0,8).

F Haukkua löytöpaikalla min:

Aika, jonka haukku pysyy kiinteänä seisontana löytöpaikalla tai sen välittömässä läheisyydessä.

G Siirtyi 60 min aikana löydöstä km:

Yhteenlaskettu matka kilometreinä, jonka hirvi siirtyi löydön jälkeen 60 minuutin aikana. Jos siirtymiseen on erityinen syy, on se merkittävä huomautuksiin.

H Haukkuaika min.

Ryhmän kuulema yhteenlaskettu haukkuaika, jossa ei ole mukana virheeksi laskettavaa ajohaukkua. Kahta (2)

minuuttia lyhyemmät katkot lasketaan mukaan haukkuaikaan.

I Kiinteää haukkua min:

Selvästi paikallaan pysyvän haukun määrä minuuteissa. Haukku katsotaan paikallaan pysyväksi, kun hirvi liikkuu ruokailunomaisesti pysyen samalla maastokuvailla.

J Siirtyvää haukkua min:

Siirtyvän haukun määrä minuuteissa, johon ei ole laskettu mukaan kiinteän haukun määrää, eikä virheeksi luettavaa ajohaukkua.

K Ensimmäisen uusintahaukun pituus min:

Ensimmäisen uusintahaukun pituus minuutteina.

L Työskentelyaika min:

Yhteenlaskettu aika, jonka koira käyttää hirven haukkumiseen, pakenevan hirven seuraamiseen tai yhteydenottoihin. Työskentelyaika voi muodostua useammasta jaksosta.

M Työskentelymatka km:

Koiran hirven mukana kulkema matka työskentelyn aikana.

N Karkoituksia kpl:

Ryhmän toimesta suoritettujen karkoitusten ja jostain muusta syystä tapahtuneiden karkoitusten lukumäärä (kaikkien karkkojen lkm).

O Karkoitukset yhteensä km:

Yhteenlaskettu matka, jonka hirvi ja koira ovat siirtyneet karkoituksista varmuudella todettuna seuraamisena.

P Pisin haukkuun päättynyt seuraaminen km:

Pisin todettu yhtäjaksoinen matka, jonka koira seurasi hirveä karkon jälkeen saaden hirvestä uusintahaukun.

Q Uusintahaukut kpl:

Karkoitusten jälkeen saatujen uusintahaukkujen lukumäärä eroteltuna keston mukaan.

a) vähintään 30 min kestäviin

b) vähintään 10 min kestäviin (alle 30 min)

c) alle 10 min kestäviin

R Ampumatilaisuuksia kpl:

Tuomariryhmän jäsenten saamat ampumatilaisuudet, ei passitukset.

S Haukun peittävyys ja tiheys:

Haukahdusten tiheys laskettuina haukahduksina minuuteissa. Tiheys lasketaan täyden minuutin ajalta useita kertoja työskentelyn aikana, haukkutiheytenä ilmoitetaan saatu keskiarvo.

T Koira palaa pakenevan hirven seur. kpl:

Koira palaa karkon seuraamiselta ryhmän luokse. Kyseessä ei ole yhteydenotto, koska koira ei jatka välittömästi työskentelyä.

U Yhteydenotot kpl:

Ohjaajaan tai ryhmään tapahtuneet yhteydenotot hirvityöskentelyn aikana (yhteydenotto = koira jatkaa työskentelyä yhteydenoton jälkeen).

V Koe lopetettiin klo:

Se kellonaika, jolloin koe-erä päättyi tai se kellonaika, jolloin ryhmä totesi arvostelun päättyneeksi (vajaa erä).

W Lumipeite cm:

Koemaastossa olevan lumen keskivahvuus.

X Koira kytkettiin klo:

Se aika, jolloin ohjaaja, ryhmään kuuluva tai sivullinen kytki koiran kokeen päätyttyä.

Y Hirvitiheys 1...3:

Ryhmän arvio koemaaston hirvitiheydestä:

1=heikko, 2= kohtalainen, 3=hyvä

Z Hirvien määrä ja laatu:

Ryhmän selvittämä hirvien lukumäärä, ikä ja sukupuoli (työskentelyn kohteena olleet hirvet). Esim. merkintä

"1+1+1", "1+2", "1" jne.

Å Hirvien määrä alueella (kpl/ha):

Ryhmän arvio koealueen hirvimäärästä(kpl) ja koemaaston alueen koko (ha) tai arvioitu hirvitiheys kpl/1000ha.

L1 Haukkuun päätyneet karkot yht. km

Yhteenlaskettu matka, jonka hirvi ja koira ovat siirtyneet karkoituksista varmuudella todettuina seuraamisina, jotka ovat päätyneet uusintahaukkuihin.

L2 Testattu haukun kuuluvuus km

Ryhmän testaama maksimietäisyys, minne haukku kuuluu.

RASTITUS

Vain todettu rastitetaan. Ei olettamuksia eikä luuloja.

Kytkeminen

Rastitetaan kaikki ne kohdat, joiden toteutuminen voidaan todeta koe-erän aikana.

Haku

Rastitetaan kaikki ne kohdat, joiden toteutuminen voidaan todeta koe-erän aikana.

Koe-erän päättyessä

Rastitetaan yksi vaihtoehto. Jos ”jokin muu tilanne” niin laitetaan selvitys huomautuksiin.

Vajaan erän syy

Rastitetaan yksi vaihtoehto. Jos kyseessä jokin muu kuin pimeys, niin laitetaan selvitys huomautuksiin.

Vesi

Rastitetaan vain todettu tai jätetään tyhjäksi.

Vainu

Rastitetaan vain todettu tai jätetään tyhjäksi.

Ilmavainu: koira käyttää selvästi ilmavainua

Jälkivainu: koira käyttää selvästi jälkivainua

Virheet

Rastitetaan vain todettu tai jätetään tyhjäksi.

HIRVENHAUKKUKOKEESEEN LIITTYVÄT TOIMINTAOHJEET

Hyväksytty rotujärjestöissä SHHJ, SPJ, SLJ.
Voimassa 1.8.2012 alkaen

PALKINTOTUOMARIN TOIMINTAOHJE

1. Saavu ajoissa koepaikalle. Esitä koepaikalla tuomarikortti ja todistus jäsenyydestä.
2. Varaa mukaasi vuodenaikaan sopiva varustus.
3. Varaa kello, kompassi, kynä, kumi, sääntökirja ja mahdollinen koemaaston kartta mukaan.
4. Selvitä oppaan kanssa kulkusuunnitelma ja tee päätös erän aloittamisesta.
5. Sovi koiranohjaan kanssa ryhmän kulkusuunnasta ja -nopeudesta.
6. Hirven löytyessä selvitä löytömatka ja määrittele onko kyseessä ns. etsitty löytö ja anna tulkintasi siitä koiranohjaajalle. Voit tarkistaa löytömatkan ja koiran liikkeitä paikantimesta.
7. Selvitä maastossa tulkinta koetapahtumista koiranohjaajalle.
8. Esitä koe-erän jälkeen maastokorttisi koiranohjaajalle ja pyydä siihen kuittaus. Allekirjoita maastokortti.
9. Esitä selvitys ylituomarille kokeen kulusta.
10. Neuvottele tarvittaessa ylituomarin kanssa tulkinnoista ja pisteistä.

11. Allekirjoita maastokortti ja koirakohtainen pöytäkirja.
12. Mikäli toimit samalla oppaana kokeessa, huomioi oppaan ohjeet ja tehtävät.
13. Noudata ylituomarin antamia ohjeita.

OPPAAN TOIMINTAOHJE

1. Selvitä ennen koetta, koealueen laajuus ja ne alueet, joille voit tarvittaessa mennä.
2. Hanki etukäteen käyttöösi koealueen ja lähiseutujen kartta. Varaa kompassi ja vuodenaikaan sopivat maastovarusteet.
3. Selvitä naapurikoeryhmien kanssa mahdollinen yhteentörmäysvaara.
4. Selvitä koiranohjaajalle ja tuomariryhmälle kulkusuunnitelma ja oletetut hirven oleskelualueet.
5. Sopeudu ryhmän tarkoituksenmukaiseen kulkujärjestykseen,
6. Hirven löytyessä pyri paikantaman mahdollisimman tarkasti ryhmän sijaintipaikka ja haukun alkamispaikka.
7. Hirven karkottuessa koeta arvioida ne mahdolliset alueet, jonne hirvi karkkoo. Opasta koeryhmä mahdollisimman nopeasti uudelle haukkupaikalle tai oletetulle haukkualueelle.
8. Kokeen päätyttyä ohjaa ryhmä pois maastosta ja avusta koiranohjaajaa koiran kytkemisessä. Huomioi ylituomarin ohjeet erän jälkeisestä toiminnasta.
9. Noudata kaikkia ylituomarin antamia ohjeita.

KOIRANOHJAAJAN TOIMINTAOHJE

1. Ilmoittaudu kokeeseen järjestäjän hyväksymällä tavalla ja maksa ilmoittautumismaksu.
2. Esitä koetoimikunnalle koiran rekisterikirja, rokotustodistukset ja mahdolliset muut tarvittavat asiapaperit.
3. Osallistu ylituomaripuhutteluun. Varaa koepäivää varten tarvittavat varusteet.
4. Noudata ylituomarin antamia ohjeita.
5. Kuljeta koeryhmä maastoon.
6. Tee oppaan ja tuomareiden kanssa kulkusuunnitelma.
7. Opasta tuomaria koirasi paikantimen käyttöön ja anna tuomarin, niin halutessaan seurata paikantimesta koiran liikkeitä.
8. Kerro mielipiteesi ja arviosi ryhmän tulkinnoista heti kunkin tapahtuman jälkeen, kun esim. matkoista ja ajoista maastossa keskustellaan.
9. Saat kytkeä koiran vain palkintotuomarin luvalla, luopuessasi kokeesta tai koiran joutuessa erityiseen vaaratilanteeseen.
10. Allekirjoita tuomarin esittämä maastokortti.
11. Erän jälkeen järjestä koeryhmä kokeen keskuspaikalle.
12. Pyri olemaan läsnä, kun koeryhmä luovuttaa maastokortit ylituomarille.
13. Osallistu kokeen päätöstilaisuuteen.

KOETOIMIKUNNAN JA VASTAAVAN KOETOIMITSIJAN TOIMINTAOHJE

1. Varaa kokeen keskuspaikan, mahdollisen ruokailun, huomioiden peseytymis- ja varusteiden vaihtomahdollisuuden.
2. Selvittää montako koiraa kokeeseen voidaan ottaa.
3. Ottaa yhteyden ylituomariin ja sopii ylituomaripuhuttelun ajankohdasta.
4. Varaa koemaastot ja sopii koerauhasta. Varmistaa, että koetta varten on olemassa varamaasto, opas ja tuomari.
5. Varaa koetarvikkeet ja mahdolliset palkintoesineet.
6. Varaa koesihteerin, joka toimii yhteistyössä ylituomarin kanssa.
7. Tarkastaa koirien rekisterikirjat, rokotustodistukset ja palkintotuomareiden tuomarioikeudet ylituomarin ohjeiden mukaisesti.
8. Tekee kokeen arvonta- ja tulostaulun. Varaa keskuspaikkaan näkyville kartan, josta ilmenee koemaastojen sijainti ja etäisyys keskuspaikasta.
9. Sijoittaa tuomarit koemaastoihin. Selvittää ennakkoon mahdollisesti esille tulevat jääviydet.
10. Järjestää maastoarvonnan ylituomarin ohjeiden mukaisesti.
11. Järjestää ylituomarin kuljetuksen ja opastuksen mahdolliseen maastoon menoon.
12. Valmisteleo ja järjestää kokeen palkintojenjako- ja päätöstilaisuuden, jossa huomioi kaikki kokeen järjestelyihin vaikuttaneet osapuolet.
13. Toimittaa koirakohtaiset ja koepöytäkirjat kennelpiirille. Järjestää maastokorttien säilytyksen ja arkistoinnin vähintään yhden vuoden ajaksi.
14. Julkaisee kokeen tulokset.
15. Koetoimikunta ja sen jäsenet ovat vastuullisessa tehtävässä koko kokeen ajan.

HIRVENHAUKKUKOKEIDEN YLITUOMARIN TOIMINTAOHJE

1. Sovi koetoimikunnan kanssa avaustilaisuuden ja koepäivän aikataulusta.
2. Saavu ajoissa koepaikalle. Esitä koetoimikunnalle ylituomarikortti, todistukset Kennelliiton ja rotujärjestön jäsenyydestä.
3. Tarkasta koetoimikunnan avustuksella koirien tunnistusmerkinnät ja rokotukset, sekä palkintotuomareiden tuomarioikeudet ja jäsenyydet.
4. Valvo arvonnän suoritus. Ennen arvonnän tuloksen julistamista tarkista tuomareiden jääviyskysymys ja tiedustelee, onko kenelläkään huomautettavaa.
5. Pidä ylituomaripuhuttelu. Selvitä oleelliset kokeeseen liittyvät asiat, anna ohjeet erikoisolosuhteiden huomioimisesta ja muista käytännön asioista. Määrittele irtilaskun ja pimeän tulon ajankohta sekä ohjeista koiran kytkeminen erän jälkeen.
6. Valvo tuomariryhmien työskentelyä maastossa ilmoittamatta siitä etukäteen. Älä häiritse koirien työskentelyä maastossa liikkuessasi.
7. Koesuorituksen jälkeen ota tuomariryhmä kokonaisuudessaan vastaan. Pehdy kokeen tapahtumiin ja niiden vaikutukseen kokonaisuus huomioiden. Epäselvissä tapauksissa kuuntelee myös koiranohjaajan mielipide. Valvo, että arvostelu tapahtuu sääntöjen ja arvosteluohjeiden mukaan.
8. Erimielisyyksien ilmetessä noudata Kennelliiton muutoksenhakuohjeita.

9. Tee ylituomarikertomus.
10. Ennen kuin allekirjoitat pöytäkirjat varmista niissä olevien tietojen oikeellisuus.
11. Pidä kokeen päätöstilaisuus ja julkaise tulokset
12. Jos koe siirretään tai peruutetaan, toimi Kennelliiton yleisten ohjeiden mukaisesti.

Koko koekauden kestävä koe.

Ohjeista koeryhmä koesuoritusta edeltävänä päivänä.

Koemaastojen on sijaittava sellaisella etäisyydellä, että voit halutessasi seurata ryhmien työskentelyä maastossa.

Kokeen päätteeksi täytä koeasiakirjat, vahvista ne allekirjoituksella ja julkaise tulokset.

Toimita allekirjoitetut koepöytäkirjat pöytäkirjantarkastajalle.

Koepöytäkirjaan tulee kirjata:

- milloin ylituomarin kanssa sovittiin koettelupäivästä
- miten ylituomari toteutti ryhmän ohjeistuksen (puhuttelun)
- milloin ylituomari vastaanotti koeryhmän
- ja että kyseessä on koekauden kestävä koe.

HIRVIKOIRIEN JÄLJESTÄMISKOKEEN KOEOHJEET (HIRV-J)

Voimassa 1.8.2012 alkaen

YLEISET OHJEET

1. KOKEEN JÄRJESTÄMINEN JA KOKEESEEN OSALLISTUVAT KOIRAT

Koe voidaan järjestää 20.8. – 31.12. välisenä aikana. Kokeen järjestäjänä toimii kennelpiiri. Järjestelyistä huolehtii kennelpiirin valitsema koetoimikunta, esimerkiksi kennelpiirin hirvikoirajaosto.

Jokainen koesuoritus on oma kokeensa, josta täytetään myös koepöytäkirja

Koe voidaan järjestää myös hirvenmetsästyksen yhteydessä. Hyväksytyyn suoritukseen vaaditaan riittävä arvostelu ennen hirven kaatoa. Koira on pidettävä kytkettynä koko kokeen ajan. Koe tulee suorittaa vahingoittumattomalla hirvellä

Kokeeseen saavat osallistua ne rodut, joilla on osallistumisoikeus hirvenhaukkukokeeseen sekä muista roduista ne koirat, joilla on vähintään yksi hyväksytty tulos vahingoittuneen hirvieläimen jäljestämiskokeesta.

2. ILMOITTAUTUMINEN JA SUORITTAMINEN

Kokeeseen ilmoittaudutaan ylituomarille puhelimitse, ennen arvostelu aloittamista. Arvostelu katsotaan aloitetuksi, kun koira ohjataan koiranomistajan hankkimassa maastossa hirven jäljelle. Jäljitettävän jäljen tulee olla vähintään kaksi tuntia vanha.

Ilmoittautuminen tehdään sen kennelpiirin ylituomarille, jonka alueella arvostelu aloitetaan.

Koira, joka on hyväksytysti läpäissyt kokeen, ei voi ilmoittautua uuteen kokeeseen.

3. OSALLISTUMISMAKSU

Kennelpiiri voi periä kultakin osallistuvalta koiralta kohtuulliseksi katsottavan osanottomaksun. Osanottomaksun tarkoitus on peittää kokeen järjestelyistä aiheutuvat yleiskulut.

3. YLITUOMARI

Koetta johtaa Kennelliiton hyväksymä jäljestämiskokeen koulutuksen saanut hirvenhaukkukokeen tai vahingoittuneen hirvieläimen jäljestämiskokeen (VAHI) ylituomari. Ylituomarin on oltava Kennelliiton ja rotujärjestön (Suomen Pystykorvajärjestön SPJ, Suomen Harmaahirvikoirajärjestö SHHJ tai Suomen Laikajärjestö SLJ) jäsen.

Kukin kennelpiiri nimeää koekaudelle tarpeelliseksi katsomansa määrän ylituomareita.

Ylituomari tarkistaa purkutilaisuudessa koirien rekisterikirjat, rokotustodistukset ja palkintotuomarin tuomarioikeudet, jäsenyydet ja jääviydet. Valvo, ettei kokeeseen osallistu koiria, joiden rokotukset ja tunnistusmerkintä ei ole kunnossa.

4. PALKINTOTUOMARIT

Maastossa arvostelun kirjaa HIRV ylituomari tai yksi pätevä HIRV palkintotuomari, jolla tulee olla hyväksytysti suoritettu hirvikoirien jäljestämiskokeen (HIRV-J) lisäkoulutus.

Lisäkoulutus merkitään hirvenhaukkukokeen palkintotuomarikorttiin. Kennelpiiri pitää rekisteriä hirvikoirien jäljestämiskokeen lisäkoulutuksen saaneista henkilöistä.

5 KOIRIEN ARVOSTELU

Palkintotuomari arvostelee koiran suorituksen. Lopputulos on joko hyväksytty tai hylätty.

Pisteitä ja palkintosijoja ei anneta. Koiran arvostelun jälkeen tuomarin on annettava välittömästi selvitys koetapahtumista ylituomarille. Viikon kuluessa koesuorituksesta tehdään koepöytäkirja ja koirakohtainen pöytäkirja olipa suoritus hyväksytty tai hylätty.

HIRVIKOIRIEN JÄLJESTYSKOKEIDEN ARVOSTELU-, TOIMINTA- JA TULKINTAOHJEET

1. ARVOSTELUPERUSTEET

1.1. Tarkoitus

Kokeen tarkoitus on arvostella koiran halukkuus, taito ja sitkeys jäljestää hirven jälkiä sekä koiran sopivuus hirven jäljestämiseen.

1.2. Läpivieminen

Kokeen läpiviemiseksi vaaditaan vähintään 8 m pituinen jälkinaru. Koiran ja ohjaajan etäisyys on pääsääntöisesti oltava yli 5 metriä. Vaikeakulkuisessa maastossa koiranohjaaja saa tilapäisesti päästä otteen narusta tai pitää sen lyhyemmällä etäisyydellä. Koiralla on oltava jäljestämisvaljaat tai normaali kaulapanta. Kiristys- tai piikkipantaa ei hyväksytä. Ohjaaja ei saa ohjata koira. Kokeen saa suorittaa lumikelillä, mutta lumipeite ei saa olla yli 10 cm paksu.

1.3. Koeaika

Koeaika on vähintään 90 min. jäljestämisen aloittamisesta ja jatkuu niin kauan kunnes tuomari varmuudella on voinut todeta, että koira pystyy jäljittämään hirveä.

2. ARVOSTELUKOHDAT JA NIIDEN KERTOIMET

1. Taito kulkea jälkinarussa	0 - 10 p kerroin 1,0
2. Jäljestystaito	0 - 10 p kerroin 2,0
3. Tehokkuus	0 - 10 p kerroin 1,0
4. Omatoimisuus	0 - 10 p kerroin 1,0

3. ARVOSTELUPISTEET

Erinomainen suoritus	9 - 10 p
Erittäin hyvä suoritus	7 - 8 p
Hyvä suoritus	5 - 6 p
Tyydyttävä suoritus	3 - 4 p
Huono suoritus	0 - 2 p

4. ARVOSTELUKOHDAT

Kohta 1. Taito kulkea jälkinarussa (kerroin 1,0)

Koiran on työskenneltävä rauhallisesti ja äänettömästi jälkinarussa. Se ei saa kiskoa eikä vetää jälkinarussa niin kovaa, että jälkityöskentely vaikeutuu tai että ohjaajan on vaikea ennakoida tapahtumia koiran edessä olevassa maastossa.

Koira työskentelee rauhallisesti ja äänettömästi jälkinarussa 9 -10 p

Koira vetää jälkinarussa lyhyehköjä jaksoja 7 - 8 p

Koira vetää jälkinarussa pitkiä jaksoja 5 - 6 p

Koira kiskoo ja vetää niin kovaa jälkinarussa, että jäljestystehtävä vaikeutuu huomattavasti 3 - 4 p

Koira kiskoo ja vetää niin kovaa jälkinarussa, että jäljestystehtävää ei voida suorittaa hyväksytysti 0 - 2 p

Kohta 2. Jäljestystaito (kerroin 2,0)

Koiran on esitettävä kiinnostusta, halukkuutta ja kykyä jäljittää tuoreita hirven jälkiä. Koiran pitää seurata tarkasti jälkeä niin kauan kun ohjaaja haluaa. Muu riista tai poro ei saa häiritä koira. Koira ei saa luopua jäljestä vaihtamalla toisen hirven leikkaavaan (risteävään) jälkeen, pienehköt poikkeamat voidaan hyväksyä. Jos koira huolimatta siitä että se on palautettu leikkaavalta jäljeltä, ei jatka jäljestämistä alkuperäisellä jäljellä, niin tuomari ei saa hyväksyä suoristusta. Jos koira vainuaa hirven jäljen läheisyydessä ja vielä merkkaa sen, on se laskettava koiran ansioksi. Koiran on käytettävä aistejaan paikallistaessaan hirveä. Jos koira työskennellessä pysähtyy hetkeksi korkeammalle maastokohdalle kuuntelemaan tai haistelemaan tuulesta tai muuta sellaista tai tuijottamaan hirven oletettua olinpaikkaa, nämä on katsottava koiran ansioksi.

Koiran pitää aluksi jäljittää vähintään 30 min. ajan. Tämän jälkeen koeryhmä pitää tauon jäljen sivussa. Tällöin koiralla ei saa olla vainua jäljestä ja etäisyyden jälkeen on oltava vähintään 100 m. Tauon pituuden on oltava vähintään 30 min., jonka jälkeen jäljestystä jatketaan vähintään 30 min. ajan tai pitempään, kunnes tuomari on kyennyt toteamaan koiran jäljestämiskyvyn. 30 min tauko on tapa jäljitellä käytännön jäljestämistyötä, jossa passimiehet sijoitetaan uusille paikoille hirven siirryttyä pois metsästysalueelta. Jäljestystä ei koskaan saa lopettaa polulle tai tielle, vaan sitä on jatkettava reilusti tien toiselle puolelle.

Koira jäljestää erinomaisella tavalla, rauhallisesti ja määrätietoisesti ilman poikkeamia jäljeltä ja koiralla on hyvä kontrolli edessä olevasta maastosta. 9 - 10 p

Koira jäljestää hyvin, rauhallisesti ja määrätietoisesti pienin poikkeamin jäljeltä, selvittää pienet hukat nopeasti. 7 - 8 p

Koira jäljestää hyvin, poikkeaa jäljeltä muutaman kerran, hukkaa kerran, mutta pystyy itsenäisesti tai ohjaajan avulla löytämään jäljen ja kykenee suorittamaan työnsä loppuun. 5 - 6 p

Koira jäljestää hyväksytysti, hukkaa kuitenkin jäljen muutaman kerran, mutta pystyy itsenäisesti tai ohjaajan avulla löytämään jäljen ja kykenee suorittamaan työnsä loppuun. 3 - 4 p

Koira hukkaa jäljen lyhyen työskentelyn jälkeen ja on haluton etsimään jälkeä ja/tai haluton jatkamaan jäljestämistä. 0 - 2 p

Kohta 3. Tehokkuus (kerroin 1,0)

Koiran on työskenneltävä sulavasti ja sopivalla vauhdilla, jolla se voisi toimia tehokkaasti myös käytännön jäljestystilanteessa. Koira ei saa edetä liian lujalla vauhdilla, jottei se väsyttä itseänsä liian nopeasti. Se ei myöskään saa jäljestää niin hitaasti että työ kestää huomattavan kauan tai että koira on koko ajan kannustettava etenemään.

Koira jäljestää erinomaisella tahdilla, sopeutuu maastoon ja toimii tehokkaasti. 9 – 10 p

Koira jäljestää erittäin hyvällä tahdilla. 7 – 8 p

Koira jäljestää hyvällä tahdilla.
Etenee ajoittain liian nopeasti. 5 – 6 p

Koira jäljestää tyydyttävällä nopeudella.
Etenee ajoittain hitaasti. 3 – 4 p

Koira jäljestää sopimattomalla tahdilla.
Se on haluton, puuskuttaa tai etenee niin hitaasti että sitä täytyy toistuvasti kehottaa.
Ei voida hyväksyä jäljestyskoiraksi. 0 – 2 p

Kohta 4. Omatoimisuus (kerroin 1,0)

Koiran kyky omatoimisesti seurata jälkeä ja selvittää mahdolliset hukat. Koiran on työskenneltävä itsenäisesti ilman ohjaajan ohjausta jälkinarussa. Maltillinen hiljaisella äänellä annettu kannustus, apu ja tuki on hyväksytty.

Koira jäljestää itsenäisesti erinomaisella tavalla, rauhallisesti, hiljaisesti ja omatoimisesti ilman ohjaajan tukea ja apua. 9 – 10 p

Koira jäljestää erittäin hyvällä tavalla, tekee tarkistuslenkkejä hukan sattuessa,
omatoimisesti ja itsenäisesti.
Ainoastaan hiljaisella äänellä annettu tuki ohjaajalta on mahdollista. 7 – 8 p

Koira jäljestää hyvällä tavalla. Sillä on lieviä vaikeuksia kun hirvi on tehnyt käännöksen.
Tarvitsee jonkin verran apua ohjaajalta.

Sillä ei ole kykyä täysin omatoimiseen työhön. 5 – 6 p

Koira jäljestää tyydyttävällä tavalla.

Sillä on selviä vaikeuksia hirven kääntäytyä,
koira siksakkaa jäljellä.

Hukkatyöskentely vie paljon aikaa
ja vaatii myös ohjaajan tukea ja apua. 3 – 4 p

Koira jäljestää huonolla tavalla.

Ohjaajan pitää koko ajan ohjata
koiraa jälkinarulla ja kannustaa sitä
jatkamaan jäljestystyötä.

0 – 2 p

5. Vaatimukset hyväksytyyn tulokseen hirvikoirien jäljestämiskokeessa.

Käytössä ainoastaan tulokset: hyväksytty tai hylätty.

Jotta koira saavuttaa hyväksytyyn tuloksen vaaditaan:

- että koira on koonnut vähintään 25 ansiopistettä
- että koiran ansiopisteet eivät mistään kohdasta alita 3 pistettä.

LIITTEET

Liite 1

Kennelpiirien numerointi

Etelä-Hämeen kennelpiiri ry	01
Etelä-Pohjanmaan kennelpiiri ry	02
Kainuun kennelpiiri ry	03
Keski-Pohjanmaan kennelpiiri ry	04
Keski-Suomen kennelpiiri ry	05
Kymenläänin kennelpiiri ry	06
Lapin kennelpiiri ry	07
Varsinais-Suomen kennelpiiri ry	08
Pohjois-Hämeen kennelpiiri ry	09
Pohjois-Karjalan kennelpiiri ry	10
Pohjois-Pohjanmaan kennelpiiri ry	11
Pohjois-Savon kennelpiiri ry	12
Salpausselän kennelpiiri ry	13
Satakunnan kennelpiiri ry	14
Suur-Savon kennelpiiri ry	15
Uudenmaan kennelpiiri ry	16
Vasa kenneldistrikt-Vaasan kennelpiiri rf	17
Ålands kenneldistrikt rt	18
Helsingin Seudun kennelpiiri ry	19

Palkintotuomareiden koulutus ja pätevyminen sekä toiminta

I Palkintotuomareiden koulutus- ja pätevyisohjeet

Koulutuksen tarkoituksena on valmistaa päteviä ja vastuustaan tietoisia palkintotuomareita sekä arvostelutuomareita ja pyrkiä yhtenäistämään koe- ja kilpailuarvostelua sekä pitämään tuomareita kehityksen tasalla.

II Palkintotuomarille asetettavat vaatimukset

Hänen on oltava luonteensa ja arvostelukykynsä puolesta tähän tehtävään sopiva.

Omattava luontaisia taipumuksia ja riittävä fyysinen kunto kyseiseen tehtävään.

Arvosteluvastuussa olevan tuomarin (ryhmätuomarin) on oltava täysi-ikäinen 18 vuotta täyttänyt henkilö. Mikäli arvostelussa käytetään useampia tuomareita voi tuomariryhmän toisina tuomareina toimia 15 vuotta täyttänyt arvosteluoikeudet omaava henkilö.

Oltava perehtynyt ennen tuomarikoulutuksen aloittamista ao. koemuodon rotujen käyttöön metsästyksessä (metsästyskoirat) tai koiran käyttökoulutuksessa (muut). Lisäksi hänen on täytettävä mahdolliset koemuotokohtaiset lisävaatimukset. Suoritettava hyväksytysti virallinen koetuomarikurssi siihen sisältyvine harjoitusarvosteluineen ja loppukuulusteluineen. Suoritettava hyväksytty vähintään kahta koetta koskeva ja kahdelle ylituomarille suoritettu käytännön harjoittelu koetuomarikokelaana em. kurssin jälkeen.

Täytettävä Kennelliiton kulloinkin asettamat jäsenyysvaatimukset.

III Koulutus

A. Tuomarikurssien anominen ja järjestämisoikeus

Kyseisiä kursseja saavat järjestää kennelpiirit ja niiden jäsenyhdistykset, rotujärjestöt sekä liitot ja niiden jäsenyhdistykset.

Kurssianomukset jätetään kennelpiireille, rotujärjestöille ja liitoille määräaikaisilmoituksia noudattaen. Anomuksesta tulee käydä ilmi aika, paikka, järjestäjä ja kurssinjohtaja.

Ne kurssit, joissa tuomareiden pätevöinnin suorittaa kennelpiiri on kurssilupa myös anottava kennelpiiriltä. Muissa tapauksissa kurssiluvat myöntää rotujärjestö tai -liitot jäsenyhdistyksilleen. Kennelpiirien, rotujärjestöjen ja -liittojen ei tarvitse anoa omien kurssiensa lupia Kennelliitolta.

Kursseista ilmoitetaan ennen niiden pitämistä Kennelliiton ja tarvittaessa rotujärjestöjen sekä -liittojen julkaisuissa, ellei asiaa ole Kennelliiton erillispäätöksellä toisin määritely.

B. Kurssien ohjelma ja koulutus

Kursseille osallistujien velvollisuus on tutustua etukäteen kurssimateriaaliin, jota saa järjestäjiltä.

Hakemuksen kurssille pääsystä tekee asiasta kiinnostunut itse tai jäsenyhdistys, jossa hän on jäsenenä, jos koemuotokohtaisesti ei toisin määrätä.

Kurssien johtajina ja heidän varamiehinään saavat toimia ko. koemuotojen ylituomarit, ellei kennelpiirien, rotujärjestöjen ja -liitojen toimesta ole toisin päätetty. Rotujärjestöillä ja -liitoilla on oltava jokaista koemuotoa varten Kennelliiton hallituksen hyväksymä koulutusohje ja kurssiohjelma, jonka perusteella opetus ja käytännön harjoittelu suoritetaan.

Ajokokeen palkintotuomarikurssin teoreettinen osan pituus on vähintään 6 tuntia. Kurssin yhteydessä on suoritettava lisäksi käytännön harjoittelua ainakin yhden koepäivän aikana.

Käytännön harjoittelu saadaan suorittaa myös kokeen yhteydessä kurssin johtajan valvonnassa, mutta samassa kokeessa ei vielä saa suorittaa kokelasharjoittelua.

Teoreettisen osan päätteeksi on järjestettävä kirjallinen ja suullinen loppukuulustelu. Kurssin hyväksytysti suorittaneelle annetaan siitä todistus.

Hyväksytysti suoritettun kurssin jälkeen tuomarikokelas suorittaa kokeiden yhteydessä ohjeissa määritellyn määrän kokelasharjoitteluja vähintään kahden ylituomarin hyväksymänä.

Näissä kokelasharjoitteluissa on koira pystyttävä arvostelemaan kaikkien oleellisten ominaisuuksien / suoritusten osalta.

C. Tuomareiden päteväinti

Anomuslomakkeena päteväimiseksi käytetään tätä tarkoitusta varten laadittua kokelaskorttia. Anomuksen tulee sisältää kaikki siinä vaaditut tarpeelliset tiedot ratkaisua varten.

Arvostelu- tai palkintotuomarikortin 15 vuotta täyttäneelle jäsenyhdistyksensä jäsenelle myöntää kennelpiiri. Palveluskoirakokeissa myöntäjänä on Palveluskoiraliitto ja vinttikoirakokeissa Vinttikoiraliitto.

Arvostelu- tai palkintotuomari katsotaan pätevädyksi silloin, kun hänelle on hyväksytty ko. kokeen tuomarikortti.

D. Tuomareiden jatkokoulutus

1. Osallistuminen jatkokoulutukseen

Arvostelu- ja palkintotuomareiden velvollisuus on pysyä ajan tasalla tuomaritehtävien hoidossa, jotta heille voitaisiin antaa uusia tehtäviä.

Heidän on toimittava tuomarina, osallistuttava jatkokoulutustilaisuuteen tai toimittava ko. koelajin kilpailijana kahden viimeisen vuoden aikana.

Rotujärjestöt ja liitot voivat määritellä asian tarkemmin koemuotokohtaisesti.

Tuomareiden pätevyyksien tarkistaminen kuuluu koetoimikunnalle ja kokeen ylituomarille.

2. Jatkokoulutuksen järjestäminen

Jatkokoulutustilaisuuksien anominen ja järjestäminen sekä niistä tiedottaminen suoritetaan kohdan III A mukaisesti.

Jatkokoulutuskursseja pyritään järjestämään kaikkialla ko. rodun tai koemuodon harrastusalueella joka vuosi.

Jatkokoulutukseen osallistumisesta annetaan merkintä koetuomarikorttiin tai erillinen todistus.

Liite 3

Rotukoodit

harmaa norjanhirvikoira	242
hällforsinkoira	907
itäsisiperianlaika	305
jämtlanninpystykorva	42
karjalankarhukoira	48
länsisiperianlaika	306
musta norjanhirvikoira	268
pohjanpystykorva	276
suomenpystykorva	49
valkoinen ruotsinhirvikoira	903
venäläis-eurooppalainen laika	304

Kennelliiton yleinen jääviyssääntö

Hyväksytty Kennelliiton valtuuston kokouksessa 17.5.2007.
Voimassa 1.1.2008 alkaen.

1. Tuomari ei saa toimia siinä kokeessa nimettynä (johtavana) ylituomarina, johon osallistuu hänen omistamansa koira tai sopimuksen perusteella hänen hallitsemansa koira. Myöskään nimetyn (johtavan) ylituomarin perheenjäsenen omistama tai sopimuksen perusteella hallitsema koira ei saa osallistua siihen kokeeseen, jossa kyseinen ylituomari toimii. Vanhemmat, avio- ja avopuolisot, rekisteröidyn parisuhteen osapuolet, lapset ja sisarukset katsotaan perheenjäseniksi, vaikka he asuisivatkin eri osoitteissa.

2. Koiraa arvosteleva tuomari = **palkintotuomari** on jäävi tehtävänsä jos hän tai hänen perheenjäsenensä on:

- koiran ohjaaja / esittäjä
- koiran omistaja
- koiran kasvattaja
- sopimuksen perusteella koiran haltija

Vanhemmat, aviopuolisot, lapset ja sisarukset katsotaan perheenjäseniksi, vaikka he asuisivat eri osoitteissa. Avoliitossa ja vastaavasti yhdessä asuvat henkilöt rinnastetaan aviopuolisoihin. Kasvattajan sisarukset tulkitaan perheenjäseniksi vain, mikäli he asuvat samassa osoitteessa kasvattajan kanssa.

3. Ulkomuototuomari, joka työnsä tai harrastuksensa vuoksi käsittelee näyttelyyn ilmoittautumisia tai luetteloon tulevia koirien tietoja, ei voi toimia ko. näyttelyssä ulkomuototuomarina.

Näyttelyyn osallistumisoikeutta ei ole ulkomuototuomarin omistamalla koiralla siinä näyttelyssä, jossa tuomari arvostelee. Harjoitusarvostelijan omistama koira ei saa kilpailla siinä kehässä ja rodussa, missä hän suorittaa tehtävänsä. Hän ei myöskään saa esittää koira näyttelyssä, jossa toimii harjoitusarvostelijana.

Näyttelyssä työskentelevän kehätoimitsijan omistama tai sopimuksen perusteella hänen hallitsemansa koira ei saa kilpailla siinä kehässä, jossa hän työskentelee. Kehätoimitsija ei myöskään saa esittää koira samassa näyttelyssä tuomarille, jonka kehässä on työskennellyt tässä näyttelyssä.

4. Kennelliiton hallituksella on oikeus perustellusta syystä myöntää erikoisvapaus tästä säännöstä